REZOLUCIJA (EU) 2021/1597 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 29. travnja 2021.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa za financijsku godinu 2019.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa za financijsku godinu 2019.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za promet i turizam,

— uzimajući u obzir drugo izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0070/2021),

A. budući da je prema izvještaju o prihodima i rashodima ([1]) Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa („Agencija") za financijsku godinu 2019. njezin konačni proračun iznosio 196 411 375 EUR, što je smanjenje od 0,74 % u odnosu na 2018. godinu; budući da 37 643 000 EUR proračuna Agencije dolazi iz proračuna Unije, a 103 210 000 EUR prihod je od naknada i pristojbi ([2]);

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa za financijsku godinu 2019. („izvješće Revizorskog suda") naveo da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. napominje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2019. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 96,69 %, što je smanjenje od 1,62 % u odnosu na 2018.; nadalje, sa zabrinutošću napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanja iznosila 89,06 %, što je smanjenje od 1,20 % u odnosu na 2018.;

2. konstatira da je stopa ukidanja prijenosa i dalje rasla i da je iznosila 3,7 % (1,8 % 2018.), ali je i dalje ispod granice od 5 % koju je odredila Komisija; pozdravlja činjenicu da uspješno izvršenje proračuna i ukidanje prijenosa znači da se neće primjenjivati sankcije na subvenciju EU-a za 2021.;

3. konstatira da je Agencija završila godinu s ukupnim deficitom od 552 000 EUR, primjećuje da se deficit koji se odnosi na naknade i pristojbe odbija od akumuliranog viška, čime se on smanjuje s 52,2 milijuna EUR na 51,5 milijuna EUR; primjećuje da su se u pogledu aktivnosti povezanih s taksama i pristojbama prihodi povećali za 4,3 milijuna EUR u usporedbi s 2018., dok su se ukupni troškovi osoblja EASA-e povećali za 1,1 milijun EUR, administrativni troškovi za 0,65 milijuna EUR i operativni troškovi za 3,4 milijuna EUR;

4. napominje da je Agencija u skladu s aktivnostima financiranima iz relevantnog sektora tijekom godina ostvarila akumulirani višak, što nije predviđeno Uredbom o osnivanju Agencije; naglašava da bi taj višak mogao biti bitan za proračunsku uravnoteženost Agencije s obzirom na ozbiljnu gospodarsku krizu za zrakoplovni sektor koja bi mogla utjecati na aktivnosti povezane s naknadama;

Uspješnost

5. napominje da se Agencija koristi određenim mjerama kao ključnim pokazateljima uspješnosti kako bi procijenila dodanu vrijednost svojih aktivnosti i drugih mjera za poboljšanje upravljanja proračunom, kao što su pravovremena obrada izvješća o nezgodama, pravovremeno odobravanje nastavka organizacije i pravodoban napredak u pogledu bilateralnih sporazuma;

6. prima na znanje da je Agencija okupila zrakoplovnu zajednicu na 1. Forumu o sigurnosti u zrakoplovstvu za Europu (SAFE) 360° od 13. do 15. svibnja 2019. u Bruxellesu, na kojem se oko 250 ljudi iz cijele europske zajednice za sigurnost zračnog prometa okupilo kako bi podijelilo svoja iskustva i raspravljalo o široj percepciji kombiniranog stanja sigurnosnog rizika;

([1]) SL C 107, 31.3.2020., str. 60.
([2]) SL C 107, 31.3.2020., str. 60.

7. prima na znanje da je Agencijin program Data4Safety, koji će omogućiti platformu za velike količine podataka i poboljšanu sposobnost analize na europskoj razini, ostvario napredak 2019., uz dogovor o fazi provjere koncepta i početak provedbene faze;

8. primjećuje da Agencija dijeli resurse za zadaće koje se preklapaju s drugim agencijama, uključujući u prvom redu Europsku agenciju za sigurnost hrane, Europsku zakladu za osposobljavanje, Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala, u području istraživanja, e-učenja, usluga u oblaku i usluga na LinkedInu te u području podizanja razine svijesti o zaštiti okoliša; snažno potiče Nadzorno tijelo da aktivno nastoji produbiti i proširiti suradnju sa svim agencijama Unije;

9. poziva Agenciju da se usredotoči na širenje rezultata svojih istraživanja široj javnosti;

10. potiče Agenciju da nastavi s razvojem dugoročnog okvira za politike u području ljudskih resursa koji će obuhvaćati ravnotežu između poslovnog i privatnog života, cjeloživotno usmjeravanje i razvoj karijere, rodnu ravnotežu, rad na daljinu, geografsku ravnotežu te zapošljavanje i integraciju osoba s invaliditetom;

11. potiče Agenciju da provede digitalizaciju svojih usluga kao načina za smanjenje birokracije;

12. konstatira da je Agencija u devet mjeseci provela postupak sličan certificiranju novog zrakoplova, što obično traje između četiri i pet godina, kao dio istrage o certificiranju zrakoplova koja se nastavila 2020.;

13. podsjeća da je problem nedostatka osoblja i dalje jedna od glavnih prepreka učinkovitosti i da bi se prioritet trebao dati pomoćnom osoblju omogućavanjem dodatnih sredstava;

14. konstatira ulogu Agencije pri pomoći EU-u u jačanju međunarodne suradnje u području zračnog prijevoza potpisivanjem šest novih radnih dogovora i dvaju memoranduma o razumijevanju;

Kadrovska politika

15. napominje da je do 31. prosinca 2019. bilo izvršeno 94,56 % plana radnih mjesta, tj. zaposlena su 643 privremena djelatnika od 680 privremenih djelatnika odobrenih u okviru proračuna Unije (u odnosu na 680 odobrenih radnih mjesta 2018.); također napominje da je 2019. za Agenciju radilo 86 ugovornih djelatnika i 17 upućenih nacionalnih stručnjaka;

16. napominje da je na mjestu predsjednika upravnog odbora Agencije u prosincu 2019. Piotr Samson (Poljska) zamijenio Pekku Henttua (Finska); napominje da je na mjestu potpredsjednika upravnog odbora Agencije u prosincu 2019. Johann Friedrich Colsman (Njemačka) zamijenio Roba Huysera (Nizozemska);

17. sa zabrinutošću konstatira da je 2019. bila prisutna rodna neuravnoteženost kod višeg rukovodećeg osoblja (18 muškarca i 7 žena) i među članovima upravnog odbora (61 muškarac i 20 žena); poziva Agenciju da u budućnosti zajamči rodnu ravnotežu na razini osoblja i rukovodstva; traži od Komisije i država članica da uzmu u obzir važnost osiguranja rodne ravnoteže pri imenovanju članova u upravni odbor Agencije;

18. pohvaljuje stalne napore Agencije da poveća svoju učinkovitost, što je rezultiralo neto konkretnim smanjenima napora koji se procjenjuju na osam ekvivalenata punog radnog vremena u usporedbi s 2018., što je dovelo do uštede troškova osoblja u iznosu od oko 960 000 EUR; napominje da je dodatnih 13 ekvivalenata punog radnog vremena, koji su također ostvareni u okviru inicijativa za učinkovitost, ponovno uloženo u osnovne aktivnosti;

19. zabrinut je zbog odluke o zamrzavanju proračunske glave 1 (rashodi povezani s osobljem) tijekom sljedeće tri godine; traži od Agencije da objasni razloge takve odluke u trenutku kada je izvršenje proračuna bilo niže od traženog;

20. pozdravlja korake koje je Agencija poduzela kako bi postigla rodnu ravnotežu, kao što je poticanje žena da se prijavljuju na natječaje, pružanje povoljnijih uvjeta rada i fleksibilnih aranžmana povezanih s majčinstvom; pozdravlja osnivanje skupine koja se zalaže za rodnu ravnotežu kako bi se razvila osviještenost o pitanjima rodne ravnoteže; ponavlja svoj poziv državama članicama i Komisiji da pri imenovanju članova upravnog odbora uzmu u obzir rodnu ravnotežu;

21. s velikom zabrinutošću navodi odluku Suda Europske unije u predmetu C-310/19 P, u kojoj je donesena presuda u korist zaposlenika, čime je potvrđeno da je Agencija pogrešno postupila neispunjenjem „zahtjeva koji proizlaze iz načela dobre uprave i dužnosti brižnog postupanja koji se očekuju od tijela Unije, kao što je to EASA, što stoga predstavlja povredu dužnosti” ([3]); iznimno je zabrinut zbog toga što nakon te presude upravni odbor nije poduzeo konkretne mjere;

22. žali zbog navoda o nedostatku socijalnog dijaloga u Agenciji, koja, čini se, ne vodi ozbiljan socijalni dijalog, nego samo priopćuje već donesene odluke;

23. prima na znanje sve veću stopu članstva u sindikatu u Agenciji, no zabrinut je da bi to moglo biti povezano sa stalnim socijalnim napetostima;

24. poziva upravni odbor da posveti veću pozornost socijalnim aspektima kadrovske politike, da poduzme ozbiljne korake za smanjenje socijalnog nezadovoljstva u Agenciji te da uspostavi ozbiljan i produktivan socijalni dijalog;

25. zahtijeva da Agencija izvijesti o mjerama poduzetima za rješavanje te situacije;

Javna nabava

26. prima na znanje na temelju izvješća Revizorskog suda, da za tri od četiri revidirana postupka nabave Agencija nije objavila procijenjenu vrijednost ugovora kako je propisano Financijskom uredbom; prima na znanje iz odgovora Agencije da je Agencija objavila vrijednost za sva četiri postupka, međutim, za tri postupka samo u natječajnim specifikacijama, a Agencija će se pobrinuti da se u samoj obavijesti o nadmetanju navede opseg ili uputi na odjeljak natječajnih specifikacija u kojem je utvrđena količina, čime se povećava transparentnost;

27. prima na znanje na temelju izvješća Revizorskog suda, da je za postupak javne nabave informatičkih usluga u vrijednosti do 3,5 milijuna EUR Agencija od potencijalnih ponuditelja zatražila da dostave dokaze da je njihov minimalni godišnji promet bio na razini koja premašuje maksimalan iznos dopušten Financijskom uredbom; prima na znanje iz odgovora Agencije da će Agencija posebno pratiti i provjeravati je li primjena tog kriterija u budućnosti u skladu s Financijskom uredbom;

28. prima na znanje na temelju izvješća Revizorskog suda, s obzirom na daljnje mjere u vezi s opažanjima iz prijašnjih godina, da pojmovi upotrijebljeni u okvirnom ugovoru s jednim subjektom 2018., a koje je Revizorski sud otkrio i 2019., nisu bili dovoljno konkretni da bi omogućili pošteno tržišno natjecanje i nisu zajamčili vrijednost za uloženi novac; prima na znanje odgovor Agencije i poziva Agenciju da okvirne ugovore osmisli tako da se omogući pošteno tržišno natjecanje i zajamči vrijednost za uloženi novac;

29. prima na znanje na temelju izvješća Revizorskog suda, u vezi s praćenjem opažanja iz prijašnjih godina, da je Agencija preuzela obveze za ugovor s Komisijom o uslugama arhiviranja otprilike osam mjeseci nakon obnove sporazuma 2018.; napominje da bi se u skladu s Financijskom uredbom obveza trebala evidentirati prije preuzimanja pravne obveze; prima na znanje odgovor Agencije da će uvesti informatički sustav kojim se sprječava svaki rizik od preuzimanja pravnih obveza prije proračunskih obveza;

30. u pogledu daljnjih mjera u vezi s opažanjima iz prijašnjih godina napominje da je Agencija od siječnja 2018. svim dobavljačima dala mogućnost podnošenja elektroničkih računa; međutim, napominje da se 2019. obrada računa zaprimljenih elektroničkim putem i kodiranje podataka na računima još uvijek izvršavala ručno;

([3]) http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=226987&pageIndex=0&doclang=FR&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=2775487

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

31. prima na znanje postojeće mjere Agencije i njezine stalne napore u cilju jamčenja transparentnosti, sprečavanja i postupanja u slučaju sukoba interesa te zaštite zviždača; napominje da je Agencija 2019. utvrdila nekoliko slučajeva mogućih sukoba interesa, no u većini slučajeva rizik od sukoba interesa rješava se primjenom posebnih mjera za ublažavanje, a preostali slučajevi ne zahtijevaju poduzimanje mjera ublažavanja; prima na znanje da su na njezinoj internetskoj stranici objavljeni životopisi i izjave o financijskim interesima većine članova odbora, no ističe da Agencija na svojim internetskim stranicama nije objavila životopise i izjave o financijskim interesima svih članova odbora; poziva Agenciju da objavi životopise i izjave o financijskim interesima svih članova upravnog odbora te da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o mjerama poduzetima u tom pogledu;

32. napominje da je Agencija provela reviziju postojećeg okvira za sukob interesa za osoblje i članove odbora za žalbe, uzimajući u obzir preporuke iz revizijskog izvješća službe za unutarnju reviziju o etici, sprečavanju prijevara i sukobu interesa provedenom krajem 2018. te da je Agencija dodatno poboljšala svoj mehanizam za izradu smjernica za članove osoblja i rukovoditelje u cilju usklađivanja mjera za ublažavanje koje treba provesti; napominje da je Agencija 2019. počela raditi na preporukama revizora službe za unutarnju reviziju, koje će se provesti 2020.;

33. napominje da 72 % prihoda Agencije čine naknade; prima na znanje stajalište Agencije da činjenica da podnositelji zahtjeva plaćaju naknade ne znači nužno sukob interesa; poziva Agenciju da razvije preventivne mjere i redovito ocjenjuje osoblje uključeno u oblikovanje mišljenja kako bi se zajamčila neovisnost;

Unutarnje kontrole

34. napominje da je služba za unutarnju reviziju 2019. provela reviziju eksternalizacije, sporazuma o partnerstvu i usluga podnositelja zahtjeva u završnom izvješću o reviziji dostavljenom početkom 2020. te da Agencija trenutačno poduzima mjere na temelju izdanih preporuka;

35. napominje da je odjel za unutarnju reviziju 2019. proveo pet postupaka revizijskog jamstva kako bi procijenio jesu li ispunjeni relevantni propisi, jesu li ispunjeni ciljevi postupka te jesu li ključni rizici na odgovarajući način ublaženi; napominje da je u svakoj reviziji pruženo jamstvo i da su dane preporuke kako bi se dodatno poboljšalo kontrolno okruženje ili opća učinkovitost postupaka; nadalje, prima na znanje da su u trima naknadnim revizijama provedenima 2018., u jednom slučaju preostali rizici smanjeni na prihvatljivu razinu, a u druga dva područja provedba preostalih mjera ocjenjivat će se 2020. godine;

36. napominje da je integrirani sustav upravljanja Agencije 2019. ponovno potvrđen standardom ISO 9001:2015 te da revizori nisu utvrdili neusklađenost;

37. napominje da su direktori Agencije preispitali djelotvornost sustava upravljanja tijekom sastanka o pregledu upravljanja 2019. te je zaključeno da je sustav unutarnje kontrole u potpunosti usklađen sa standardima upravljanja Agencije;

Ostale napomene

38. prima na znanje mjere koje je Agencija poduzela kako bi ublažila sve rizike povezane s povlačenjem Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije, uključujući uspostavu rezervnog plana u koordinaciji s Komisijom; napominje da je Agencija blisko surađivala s Europskom komisijom tijekom pregovora s Ujedinjenom Kraljevinom i da je sklapanjem sporazuma o povlačenju, koji je stupio na snagu 1. veljače 2020., nestao rizik od prekida zrakoplovnih aktivnosti; napominje da je Agencija ocijenila učinak povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije na ljudske resurse i zaključila da bi to moglo utjecati samo na relativno mali broj članova osoblja (manje od 10); zabrinut je zbog toga što je unatoč toj najavi Agencija u postupku otpuštanja svih stalnih radnika s britanskim državljanstvom; traži od Agencije da Parlamentu podnese izvješće s točnim brojkama te podsjeća Agenciju da u pogledu povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije Komisija provodi politiku što veće zaštite britanskih radnika;

39. ponavlja da je Agencija, kategorizirana kao agencija za „europska strateška ulaganja”, 2018. dobila značajne nove osnovne zadaće u pogledu kibersigurnosti u području zrakoplovstva, bespilotnih letjelica i mobilnosti u gradskom zračnom prostoru, zaštite okoliša, istraživanja i razvoja te međunarodne suradnje; sa zadovoljstvom napominje da je Agencija 2019. poduzela brojne mjere kako bi povećala svoju kibersigurnost i zaštitila digitalne zapise kojima raspolaže; stoga poziva na donošenje odgovarajućeg proračuna Agencije kako ona raspolagala resursima potrebnima za obavljanje svojih zadaća;

40. pozdravlja i ističe ulogu Agencije u zelenom planu kroz njezin rad na poboljšanju učinka zrakoplovstva na okoliš, među ostalim razvojem novih standarda CO_2, a posebno programom EcoLabel, održivim gorivima te zelenom obnovom flota zračnih prijevoznika;

41. ističe znatno radno opterećenje koje je prouzročeno istragama o Boeingu 737 MAX; pohvaljuje napore Agencije da tu misiju vodi usporedno s izradom plana korektivnog djelovanja i svojim tradicionalnijim misijama; ističe da je potrebno povećati financijske i ljudske resurse Agencije kako bi joj se omogućilo da izvršava svoje važne zadaće u pogledu sigurnosti i zaštite; u tom kontekstu podsjeća na ulogu koju Agencija, uz zajednička poduzeća Clean Sky 2 i SESAR, ima u smanjenju emisija CO_2 po putniku;

42. ističe da je potreban složen pristup kako bi početne internetske stranice europskih institucija bile pristupačne osobama sa svim vrstama invaliditeta, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2016/2102, uključujući njihovu dostupnost na nacionalnim znakovnim jezicima; predlaže da se u taj proces uključe organizacije koje predstavljaju osobe s invaliditetom;

43. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 29. travnja 2021. ([4]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([4]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0215.